

Nieuwsbrief 2020

Doesburg, juli 2020.

Geachte donateurs en andere belangstellenden,

In deze nieuwsbrief willen wij u iets vertellen over onze activiteiten in het afgelopen jaar. En ook u tegelijk bijpraten over lopende zaken en plannen.

Onderhoud

Eén van de hoofdtaken van de Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk (afgekort: STIBEMA) is de zorg voor een goed onderhoud van onze monumentale Grote of Martinikerk.

Ook dit jaar is het gebouw geïnspecteerd door Monumentenwacht Gelderland. In hun rapportage wordt verslag gedaan van nagenoeg het gehele constructieve gedeelte van het kerkgebouw. Als algemene conclusie vermelden zij:

“De constructieve toestand (casco) van de kerk is goed. De onderhoudstoestand is redelijk”. Uit de rapporten van de laatste 5 jaar blijkt dat dit gelijk blijft. Dit is een gevolg van het feit dat er voldoende onderhoud wordt uitgevoerd.” Een conclusie die aangeeft dat we goede keuzes gemaakt hebben met de gelden die ons ter beschikking staan.

Monumentenwacht geeft gelijktijdig ook dit jaar een overzicht van aanbevolen onderhoudswerkzaamheden. Die werkzaamheden komen goeddeels overeen met het 6-jarige onderhoudsplan (2017-2022), dat opgesteld is samen met het architectenbureau GAJ | VBW Architecten uit Arnhem, in het kader van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (afgekort SIM).

In het afgelopen jaar zijn er de controles opgestart op het gebied van elektra, blusmiddelen en bliksembeveiliging, reparatie van dakgoten en leibedekking.

***Als donateur kunt u uw jaarlijkse bijdrage overmaken op: NL30 ABNA 0593 9775 80
t.n.v. Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk te Doesburg onder vermelding van ‘donatie 2020’.
U kunt dit bedrag als gift voor 125% opvoeren bij uw belasting-aangifte, vanwege het feit dat onze stichting de culturele ANBI-status heeft.***

Daarnaast zijn we druk bezig geweest met de voorbereiding van het herstel van de kerkvensters. Verderop kunt u daar meer over lezen.

In totaal is er voor de periode 2017-2022 voor het kerkgebouw een bestedingsbedrag van € 178.000. geprognosticeerd voor onderhoud. Nu, na 3 jaar, is daar € 38.000 van uitgegeven. Dit lijkt een klein bedrag, maar door het architectenbureau is ons geadviseerd om het grootste deel van de uitgaven in de laatste 3 jaar te plannen met een aantal grote projecten.

Exploitatie

Het kalenderjaar 2019 is een goed jaar geweest v.w.b. de exploitatie van het kerkgebouw. Uiteindelijk heeft dit een netto opbrengst opgeleverd van ruim € 24.000.

Binnen het bestuur hebben we vastgesteld dat we op het gebied van marketing te weinig kennis in huis hebben. We zijn dan ook bijzonder blij dat sinds april 2019 Hans Mulié het bestuur van STIBEMA is komen versterken vanwege zijn werkervaring op het gebied van marketing. Hans is de opvolger van Pleun Nagtegaal die het bestuur per 1 januari 2020 heeft verlaten.

De exploitatie valt nu ruim 3 jaar onder onze verantwoordelijkheid. In de praktijk lopen we tegen organisatorische problemen aan tussen allerlei groepen die actief zijn in het kerkgebouw. We hebben de hulp ingeroepen van Carolien Janssen van het bureau Caroline Produceert! Zij heeft veel ervaring in de theaterwereld en in het bijzonder op de aspecten verhuur en organisatie van evenementen in monumentale kerkgebouwen. Zij heeft een aantal kernproblemen geïnventariseerd en daaraan in een rapport concrete oplossingsrichtingen gegeven. Als Stibema hebben we deze opgepakt en zijn aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd.

Eén van de acties is de verhoging van de bekendheid van het gebouw als verhuur-object. Er is meer energie gestopt in onze eigen website met meer nieuws en foto's. (<http://www.martinikerk-doesburg.nl/>) Daarnaast zijn we lid geworden van de nationale verhuursite, <https://www.locaties.nl/> Met dit laatste initiatief verwachten we nieuwe potentiële huurders te kunnen interesseren.

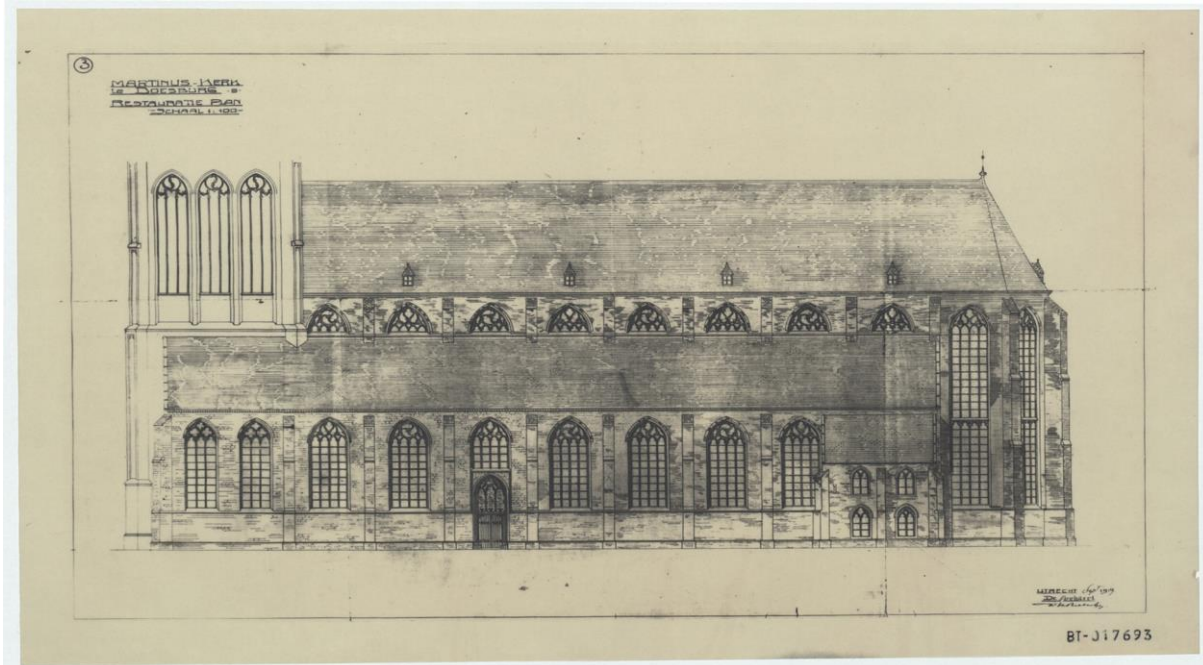
Regelmatig worden er nieuwsbrieven gepubliceerd met informatie over komende verhuuractiviteiten. Helaas is door de Coronacrisis, vanaf maart, de verhuur geheel stil komen te liggen. Er zullen naar verwachting nog maar heel weinig aanmeldingen voor verhuur in 2020 binnenkomen, waardoor de inschatting is dat er dit jaar veel minder inkomsten uit verhuur gegenereerd zullen kunnen worden.

Via een mailing met een nieuwe folder naar potentiële huurders willen we de verhuurmogelijkheden, ook in de Coronatijd, onder hun aandacht brengen en richten we ons met veel inzet op nieuwe activiteiten in 2021.

Restauratie kerkvensters Martinikerk

Kenmerkend voor de Martinikerk zijn de grote vensters van het koor en de zijbeuken, opgebouwd uit montants en traceringen van Franse kalksteen gevuld met glas-in-loodramen.

De huidige vorm van de traceringen komt voort uit het restauratieplan van W. ter Riele en N. de Wolf uit 1919. Zij hebben de vormgeving van de eeuwen daarvoor hersteld en doorgevoerd in alle vensters. (zie constructietekening hieronder)

tracering¹

montant²

glas-in-loodpaneel

¹ **tracering** (van Frans tracer: tekenen) → maaswerk, vlechtingen, in het bijzonder in de koppen van Gotische vensters

² **montant** (van Frans monter: opstijgen) → stenen stijl in een kerkvenster

Met het periodieke onderhoud dat sinds tientallen jaren structureel wordt uitgevoerd blijft de bouwkundige staat van de Martinikerk goed. Echter, voor sommige restauratiewerkzaamheden is regulier onderhoud niet voldoende en dienen er ingrijpende werkzaamheden plaats te vinden. Dit is ook het geval bij de natuurstenen montants, traceringen en aansluitingen met de glas-in-loodramen aan de oostzijde en de zuidzijde(marktzijde).

Uit inspectie van de Monumentenwacht is gebleken dat er bij bovengenoemde onderdelen groot herstel noodzakelijk is. De onderhoudstoestand is de afgelopen jaren sterker verslechterd dan eerder ingeschat. Herstel is nodig, niet alleen voor behoud van de historische waarden maar ook in het kader van duurzaamheid, in deze tijd een actueel thema. Als gevolg van de slechte aansluitingen met de glas-in-loodramen treed er namelijk sterke tocht op in het kerkgebouw, waardoor veel kou de kerkzaal binnenkomt.

De hoge ramen aan de zuid- en oostzijde van de kerk.

Stibema heeft samen met restauratie-architect GAJ|VBW Architecten een restauratieplan opgesteld. De zuidgevel en de oostzijde worden in de steigers gezet waarna alle aansluitingen tussen de natuursteen onderdelen en de glas-in-loodramen worden beoordeeld en waar nodig hersteld.

Goed zichtbaar is de ruimte tussen het glas en het lood.

Vóór de grote zomervakantie zal de aanbesteding plaatsvinden. De uitvoering is gepland in het komend najaar. Inschatting is dat de totale kosten van deze restauratie boven € 60.000 zullen uit komen. De kosten worden gedekt uit de rijks subsidie en uit bijdragen van de eigenaar van de Martinikerk, van fondsen/stichtingen (Brantsen Stichting, Gestichten Doesburg, Ridderlijke Duitse Orde) en van de eigen donateurs.

Overige zaken:

- *Energietransitie* (overgang naar duurzame energiebronnen)
Er is vorig jaar een brainstormsessie geweest met de Gemeente Doesburg en de Provincie over een mogelijke rol die het kerkgebouw hierin zou kunnen spelen. In dit project zou de zolder van de kerk een functie krijgen als warmteopslag. De Gemeente gaf aan dat er intern uiteindelijk te weinig draagvlak was voor deze ontwikkeling. We blijven echter nadenken over eventuele andere mogelijkheden om aan de energietransitie mee te doen.
- *Eindejaarborrel vrijwilligers*
Op 20 december heeft Stibema een eindejaarborrel georganiseerd voor alle vrijwilligers die bij het kerkgebouw betrokken zijn. Onder het genot van een hapje en een drankje hebben zo'n 80 vrijwilligers een geslaagd samenzijn gehad. Stibema wil hiervan een jaarlijkse traditie maken.
- *Afscheid Pleun Nagtegaal*
Per 31 december 2019 is Pleun Nagtegaal gestopt met zijn bestuurswerkzaamheden voor Stibema. In een periode van ruim 12 jaar heeft hij zeer veel betekend voor onze stichting. In januari hebben we hem, op een gepaste wijze, bedankt voor al zijn werk en inzet voor Stibema.

Informatieavond voor donateurs

Op dit moment heeft STIBEMA circa 150 donateurs. Om de verbintenis tussen u en de overige donateurs, het gebouw en Stibema te versterken, willen wij een informatieavond voor donateurs organiseren. Onder het genot van een hapje en een drankje willen wij u nader informeren over het werk van de stichting en u een rondleiding door het kerkgebouw geven. We laten dan gedeeltes van de kerk zien, die veel Doesburgers nog nooit gezien hebben.

De donateurs ontvangen hier later via de mail nog een uitnodiging over.

Met een vriendelijke groet,

Het bestuur van de Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk te Doesburg.

Job van Melle	<i>voorzitter</i>
Paul Lecluse	<i>secretaris</i>
Wim de Vos	<i>penningmeester</i>
Hans Mulié	<i>pr/marketing</i>
Henk Kingma	<i>technische zaken</i>